

Si s'han acabat els bitllets surten les tarjes de crèdit que ara entre nosaltres han proliferat de manera sorprenent, Dinners Club, American Express, Bankamericard, Hertz, Avis, i més i més i enreda que fa fort...! I ja pagarem quan tornem a casa...!

Els començants xinesos a Hong-Kong han après ben a fons totes les trampes dels occidentals i ara ells en són els mestres. Veritables prestidigitadors de l'article, el preu i la trampa.

Contemplant a uns i a altres xinesos no puc menys de pensar en els japonesos, en quelcom ben diferent però fins a cert punt semblant. Els fills del Celest Imperi copiaven rellotges suïssos i aparells fotogràfics alemanys. Avui fan les millors òptiques del món —perquè han trobat en el seu propi país una matèria prima extraordinària per a les lents— i fabriquen el 82 % dels rellotges del món especialment dotats de nous elements de precisió.

Qui està més en el camí autèntic, el convenient el bo...? El negociant activíssim i preocupadíssim de Hong-Kong o el tranquil i sossegat fill de la Revolució Cultural sense cap pressió ni pressa per aconseguir unes finalitats que té segures?

Una recent estadística de la O.M.S. —Organització Mundial de la Salut— diu que «es suposa» que a Hong-Kong i Taipei hi ha el doble d'infarts de miocardi que en tota la República Popular de Xina i això que els continentals fumem «un rato».

Al caure la tarda ens donarem un tomb per Aberdeen i ens preguntàvem per què els tres milions de xinesos escàpols de la Xina Popular preferien viure —en gran part— com a bèsties, en aquells sampans bruts i immovilitzats sense il·lusió i sense esperança.

No van fugir per fam o per opressió... però cercaven la llibertat.

Però, digueu-me, sap algú realment el que és la llibertat? La llibertat sense eufemismes, la llibertat-libertat? Coneixeu algun poble o persona al món enterament lliure política, social i econòmicament parlant?

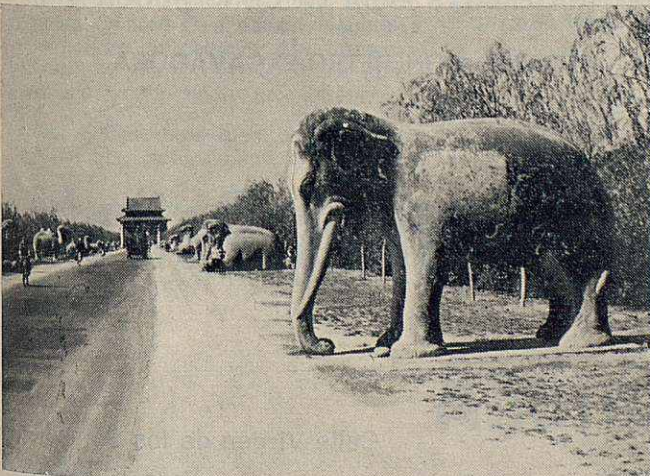
Nosaltres creiem que la llibertat integral és una utopia que es va inventar algun poeta sense cardiopaties ni llagues d'estómac, contemplant un cel blau i un prat verd, després d'una calamarsada.

Poden en consciència anomenar-se lliures els que viuen pendents de les pestilències de l'Hotel Watergate o els pobles pendents de que sigui assassinada la població civil incluint els infants dintre de les escoles?

Ha deixat d'ésser lliure Willy Brandt perquè els que el voltaven no van descobrir un espia dintre del seu govern? Quina llibertat es defensa a Vietnam, Laos i Cambodja? Creu algú que ara hi haurà llibertat a Portugal, Guinea-Bissau, Cabo Verde, Angola o Moçambique? O creieu que Perón la donarà a Argentina o que Xile ha estat lliberada després de l'assassinat d'Allende?

No cal que anomenem tot el món. Tots sabeu com està Centre i Sudamèrica, com es troba Europa.

És lliure un món on un ganivet canvia el curs d'un avió amb més de 200 persones que no tenen res a veure amb les idees de l'atacant, o un tipus —no importa qui— segresta a un altre per esgrimir la violència del «chantaje»? Llibertat...

Abans de les Tombes dels Ming, l'Avinguda Reial impressiona vivament al visitant.

Mentre un munt de mitjancers es dedica a escanyar a camperols i consumidors quan s'exerceix el dret de compra-venda sense control ni moral, quan quatre «emirs» pollosos, poden produir sota una intel·ligent i sinistre direcció un col·lapse econòmic mundial sense que ningú mogui un dit... per favor... no fem el ridícol parlant de llibertat. D'aquesta llibertat que Xina tampoc té i que potser no li fa cap falta, si hem de jutjar per l'aspecte de misèria i brutícia que presenten els que ara, a Aberdeen, estan malalts de brutícia i misèria, perquè un dia van voler cercar la «llibertat».

No estic prou capacitat per a jutjar al poble que hem visitat, però sí puc dir d'ell el que no es pot dir de molts d'altres:

Hem vist un país alegre, sense cridòries, un poble estudiós, sense pedanteria, uns treballadors, sense pressa, ni en el treball, ni en el plegar una gent senzilla, sense vulgaritat.

Dr. Eduard Padrós i de Palacios

El dissabte, 20 de juliol, a les 10'30 de la vetlla, i tal com va ésser anunciat en la crònica VII (Ronsana 57) d'aquesta sèrie, tindrà lloc, si a Déu plau, en el frontó del terreny del Dr. Padrós, del carrer de les Moreres, de l'Urbanització «Can Mallorca», una projecció de diapositives intitolada

XINA - 73

en color, pantalla triple i estereofònic, quin propòsit és el de fer veure llocs on s'han desenrotllat les facècies d'aquests 10 articles suara finits.

Per la present hi són convidats tots els subscriptors i lectors de «Ronsana» i aquelles persones de Santa Eulàlia interessades pel tema.

Es prega la més absoluta puntualitat per tal que, en sessions com la que s'anuncia, el trasbals de persones que cerquen seient, quan la sessió és començada, distreu i molesta als que ja estan acomodats i han agafat el fil de la narració.

NOTA DE LA DIRECCIÓ

Al cloure aquest interessant reportatge que durant deu números s'ha vingut publicant en la nostra revista, volem agrair al seu autor, el Dr. Eduard Padrós, la gentilesa que ha tingut amb nosaltres, i felicitar-lo per l'interès i qualitat que ha sapigut donar al seu treball.

Ens plau igualment, i perquè confirma el nostre criteri, transcriure a continuació les paraules que l'Excm. Sr. Chen Chao-yuan, Ambaixador de la República Popular Xina, li va dedicar en la recepció amb motiu del «Dia de Xina», en la 42 Fira Internacional de Barcelona, a la qual havia estat especialment invitat.

Tenga Ud. Doctor, por seguro, que me haré traducir sus artículos en catalán aparecidos en la revista «Ronsana» y que los leeré íntegramente.

Le ruego me envíe el último que falta y le enviaré mi humilde opinión sobre las reseñas de su viaje.

De todas maneras le ruego encarecidamente envíe al Director de la Revista mi agradecimiento personal y oficial por contribuir a difundir las peculiaridades de nuestro gran país.

Si Ud. desea volver a China cuenta ya desde este momento con mi apoyo.

Gracias por su trabajo, especialmente por ser desinteresado.

Ens enorgulleix també, en certa maenra, la transcendència i difusió que ha tingut, per aquest motiu, la nostra Revista. Gràcies a tots.